

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučery a soudkyň JUDr. Gordany Burianové a JUDr. Ireny Sekavové ve věci

žalobkyně: [redacted], narozena [redacted]
bytem [redacted]
zastoupena Mgr. Michalem Kadlecem, advokátem
sídlem Rumunská 29, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: [redacted], narozen [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený Mgr. Petrem Brožem, advokátem
sídlem Nad Malým Mýtem 615/4, 147 00 Praha 4 - Braník

o zajištění přiměřeného náhradního bytu, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 31. 10. 2018, č. j. 6 C 23/2003 - 659

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a řízení se zastavuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na nákladech řízení před vyslovením zmatečnosti 200 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení do rukou právního zástupce žalobkyně.
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na nákladech řízení o žalobě pro zmatečnost a následujícího řízení před soudem prvního stupně 13 743 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení do rukou právního zástupce žalovaného.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na nákladech odvolacího řízení 2 178 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení do rukou právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně (dále jen „soud prvního stupně“) shora označeným rozsudkem (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“ nebo „napadený rozsudek“) rozhodl o nahrazení výroku III. rozsudku tamního soudu ze dne 1. 7. 2009, č. j. 6 C 23/2003 – 526, výrokem: „Žaloba s požadavkem, aby žalovaný byl povinen zajistit žalobkyni přiměřený náhradní byt, a to k původnímu bytu o velikosti 3+1, druhé kategorie, který se nacházel v přízemí budovy č. p. [redacted] v obci [redacted], se zamítá.“ (výrok I.), dále rozhodl, že „výrok VI. rozsudku Okresního soudu v Berouně č. j. 6 C 23/2003 - 526 ze dne 1. 7. 2009, o nákladech řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovaným zůstává nedotčen“ (výrok II.) a konečně uložil žalobkyni zaplatit žalovanému na nákladech řízení 13 743 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného (výrok III.).
2. Soud prvního stupně poté, co na základě žaloby pro zmatečnost usnesením ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 C 23/2003 - 603, zrušil výrok III. rozsudku tamního soudu ze dne 1. 7. 2009, č. j. 6 C 23/2003 – 526, pro jeho nevykonatelnost, se znovu zabýval věcí samou. Za souhlasu obou účastníků konstatoval, že „skutkový stav tak, jak byl zjištěn v původním řízení před soudem, byl zjištěn dostatečně a správně“, a protože účastníci v rámci nového řízení žádné nové návrhy na

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

doplnění dokazování neuplatnili, vyšel ze skutkového stavu zjištěného v původním řízení. Na jeho základě pak podle ustanovení zákona č 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, když, jak konstatoval, předmětem řízení jsou práva a povinnosti vzniklá přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., se zabýval otázkou, „zda žalobkyni svědčí právo, aby jí žalovaný zajistil přiměřený náhradní byt“ a dospěl k závěru, že nikoliv.

3. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně v zákonné lhůtě odvolání, v němž soudu prvního stupně vytýkala nesprávné právní posouzení věci.
4. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal napadené rozhodnutí a zejména řízení, které předcházelo jeho vydání, ve smyslu ustanovení § 212 a následujících zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že nejsou podmínky pro jeho potvrzení, ani změnu, když shledal nedostatek podmínky řízení.
5. Z obsahu soudního spisu se podává, že žalobkyně bydlela v [redacted] v obecním bytě v rodinném domku, který byl během povodní v srpnu 2002 zcela zatopen a byt v něm zničen. Protože obec, která neměla prostředky na odstranění všech povodňových škod, s rekonstrukcí objektu otálela, podala žalobkyně v březnu 2003 žalobu, jíž se na obci [redacted] domáhala provedení opravy bytu a zaplacení 10 000 Kč z titulu náhrady škody, která žalobkyni vznikla v souvislosti se zajišťováním si náhradního bydlení. Podáním ze dne 18. 6. 2003 žalobkyně rozšířila žalobu o uložení povinnosti žalované zajistit jí do doby, než bude po opravách byt znovu obyvatelný, přiměřený náhradní byt. Usnesením soudu prvního stupně ze dne 19. 6. 2003, č. j. 6 C 23/2003 – 41, byla změna žaloby přípuštěna. Rozsudkem ze dne 19. 8. 2003, č. j. 6 C 23/2003 – 86, soud prvního stupně jednak vyhověl žalobě na uložení povinnosti žalované obci [redacted] provést opravu původního bytu žalobkyně (výrok I.), uložil žalované zaplatit žalobkyni 9 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), zamítl žalobu na zajištění přiměřeného náhradního bytu (výrok III.), zamítl žalobu o zaplacení dalších 1 000 Kč (výrok V.) a rozhodl o nákladech řízení (výrok IV.). K odvolání žalované Krajský soud v Praze, usnesením ze dne 4. 5. 2004, č. j. 23 Co 134/2004 – 110, rozsudek soudu prvního stupně ze dne 19. 8. 2003, č. j. 6 C 23/2003 – 86, v odvolání napadených vyhovujících výrocích I. a II. a ve výroku IV., o nákladech řízení, zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Zamítavé výroky II. a V. rozsudku ze dne 19. 8. 2003, č. j. 6 C 23/2003 – 86, nebyly odvoláním napadeny a uplynutím odvolací lhůty samostatně nabyly právní moci. Protože Obec [redacted] dům čp. 200, kde se nacházel původní byt žalobkyně, prodala [redacted], rozšířila žalobkyně se souhlasem soudu v lednu 2005 žalobu i na něj, a to „v části žaloby týkající se opravy bytu (žalobní petit I.)“. Podáním ze dne 22. 5. 2006 provedla žalobkyně úpravu žaloby, přípuštěnou soudem dne 21. 6. 2006, podle níž se nadále domáhala na žalované 1. - obci [redacted], zaplacení 27 510 Kč a na žalovaném 2. - [redacted], zaplacení 134 386 Kč a provedení opravy bytu v domě č. p. 200 v obci [redacted]. Meziříčním rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 12. 6. 2007, č. j. 6 C 23/2003 – 393, potvrzeným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2008, č. j. 23 Co 222/208 – 445, byl základ uplatňovaných žalobních nároků shledán důvodným. Dne 24. 6. 2009 připustil soud prvního stupně změnu žaloby z téhož dne spočívající ve „specifikaci“ (faktickém rozšíření) pohledávek žalobkyně za žalovanými, kdy na žalovaném 1. požadovala zaplacení 26 190 Kč a na žalovaném 2. zaplacení 336 934 Kč. Následně vydal soud prvního stupně dne 1. 7. 2009, pod č. j. 6 C 23/2003 – 526, rozsudek, jímž žalovanému 1. (Městys [redacted]) uložil zaplatit žalobkyni 26 190 Kč (výrok I.), žalovanému 2. ([redacted]) uložil zaplatit žalobkyni 336 934 Kč (výrok II.), žalovanému 2. uložil zajistit žalobkyni přiměřený náhradní byt (výrok III.), zamítl žalobu na uložení povinnosti žalovanému 2. provést v žalobě konkrétně specifikované opravy bytu v domě č. p. 200 v obci [redacted] (výrok IV.), uložil žalobkyni zaplatit soudní poplatek 8 050 Kč (výrok V.), uložil žalovanému 1. zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 39 249,20 Kč (výrok VI.) a konečně uložil žalovanému 2. zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 64 037,15 Kč (výrok VII.). Proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání toliko do nákladů řízení, a proto výroky I. – V. nabyly právní moci. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2009, č. j. 23 Co 430/2009 – 547,

pak byly výroky VI. a VII. posledně citovaného rozsudku změněny tak, že žalovanému 1. bylo uloženo zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 94 136,76 Kč a žalovanému 2. bylo uloženo zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 292 009 Kč.

6. Podle ustanovení § 159a odst. 4 o. s. ř., jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.
7. Nezměnitelnost rozhodnutí jako účinek právní moci se projevuje zákazem opětovného projednání a rozhodnutí téže věci, ať už v rámci téhož řízení či v jiném řízení, které se týká totožného procesního nároku, kdy tento účinek vystupuje v podobě negativní procesní podmínky, tzv. překážky věci pravomocně rozsoudené (res iudicata). Je-li existence pravomocného rozhodnutí, kterým již bylo v téže věci rozhodnuto, v jiném řízení zjištěna, přihlíží k ní soud z úřední povinnosti a takové řízení zastaví (srov. § 104 odst. 1 větu první o. s. ř.).
8. Jestliže existence pravomocného rozhodnutí v téže věci vyjde najevo až po skončení jiného řízení o tomtéž, je dán důvod žaloby pro zmatečnost [srov. § 229 odst. 2 písm. b) o. s. ř.], kdy žaloba bude směřovat proti posléze vydanému meritornímu rozhodnutí. Zákon sice neřeší, které z obou (několika) pravomocných rozhodnutí, jež byla vydána v téže věci, bude mít aplikační přednost, avšak s ohledem na to, že posléze vydané rozhodnutí je zatíženo zmatečností vadou, v jejímž důsledku může být zrušeno, je namístě nadále vycházet z prvního pravomocného rozhodnutí.
9. V daném případě bylo o zažalovaném nároku na zajištění náhradního bytu rozhodnuto již rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 19. 8. 2003, č. j. 6 C 23/2003 – 86, kterým byla výrokem III., zamítnuta právě ta část žaloby, jíž se žalobkyně domáhala zajištění náhradního bytu. Právní moc tohoto rozhodnutí nastala uplynutím odvolací lhůty, tj. dne 16. 12. 2003 a od toho dne brání novému rozhodování o téže věci překážka věci pravomocně rozhodnuté ve smyslu ustanovení § 159a odst. 4 o. s. ř. Je přitom nerozhodné, že v době vydání rozsudku ze dne 19. 8. 2003 byla na straně žalovaného toliko obec [redacted], zatímco, zatímco 1. 7. 2009 byl účastníkem řízení vedle žalovaného 1. – městyse [redacted] i žalovaný 2. – [redacted], neboť na něj, jako nového vlastníka domu č. p. [redacted] v [redacted], kde se nacházel původní byt žalobkyně, jehož se celé řízení týkalo, je třeba hledět v záležitostech týkajících se nájmu tohoto bytu, jako na právního nástupce předchozího pronajímatele – městyse [redacted]. Soud prvního stupně se tudíž, zřejmě v důsledku spletitosti soudního spisu a opakovaných změn v osobě věc projednávajícího soudce, dopustil zmatečností vady řízení, pokud ve věci zajištění náhradního bytu rozsudkem ze dne 1. 7. 2009, č. j. 6 C 23/2003 – 526, (výrokem III.) znovu rozhodl. Uvedenou vadu řízení nezaznamenala nejen žádná ze stran řízení, ale ani soud prvního stupně při projednávání z jiného důvodů podané žaloby pro zmatečnost, na základě které byl sice vadný výrok zrušen, avšak následně nahrazen novým rovněž zmatečností vadou trpícím výrokem. Protože se jedná o vadu neodstranitelnou, odvolací soud podle ustanovení § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. napadený rozsudek zrušil a podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. řízení zastavil.
10. Pokud jde o výrok II. napadeného rozsudku, soud prvního stupně sice hodlal správně, ve smyslu § 235i o. s. ř. rozhodnout o nákladech původního řízení, avšak pochybil, pokud nerozhodl nově a namísto toho rozhodl, že „výrok VI. rozsudku Okresního soudu v Berouně č. j. 6 C 23/2003 - 526 ze dne 1. 7. 2009, o nákladech řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovaným, zůstává nedotčen“. V této souvislosti je navíc třeba poukázat na to, že výrok VI. rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 1. 7. 2009, č. j. 6 C 23/2003 – 526, se týkal nákladů řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovaným 1., nikoliv žalovaným 2., jehož se týkal výrok VII.
11. Odvolací soud v souvislosti se zastavením řízení rozhodl o nákladech předchozího i odvolacího řízení, a to ve smyslu ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř., podle ustanovení § 146 o. s. ř., s přihlédnutím k ustanovení § 235i o. s. ř.

12. Celkové náklady řízení žalobkyně ve vztahu k žalovanému (původně žalovanému 2.) byly soudem (usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2009, č. j. 23 Co 430/2009 – 547) vyčísleny částkou 292 009 Kč a jejich náhrada byla žalobkyni přiznána v plné výši, když bylo vycházeno z toho, že přes dílčí neúspěch (v řízení o provedení opravy bytu) byla v řízení převážně úspěšná. Poměr úspěchu a neúspěchu ve věci se však vzhledem k výše rozvedené vadě řízení změnil, když žalobkyně sice byla úspěšná v řízení o zaplacení 336 934 Kč, avšak neuspěla nejen v řízení o provedení opravy bytu, ale ani v řízení o zajištění náhradního bytu, přičemž celková výše jí vzniklých nákladů reflektovala i řízení o zajištění náhradního bytu. Odvolací soud (i s přihlédnutím k tomu, že žalovaný se proti výši náhrady nákladů řízení nijak neohradil, a to v původním řízení, ani po vydání napadeného rozsudku) novou situaci zohlednil a náhradu nákladů původního řízení přiměřeně snížil, když dospěl k závěru, že skutečné míře úspěchu žalobkyně v původním řízení vedeném proti žalovanému (původně žalovanému 2.) odpovídá náhrada ve výši 200 000 Kč. K úhradě nákladů sice byla ve smyslu § 160 odst. 1 o. s. ř. stanovena lhůta tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, bylo-li však z titulu náhrady nákladů řízení plněno podle původních rozhodnutí z roku 2009, bude namíste poskytnuté plnění z téhož titulu započít.
13. Pokud pak jde o náklady řízení o žalobě pro zmatečnost, jakož i řízení následujícího po vyslovení zmatečnosti, z procesního hlediska zavinila zastavení řízení žalobkyně usilující o nové rozhodnutí ve věci, o které již bylo dříve pravomocně rozhodnuto, a proto jí ve smyslu § 146 odst. 2 věty první o. s. ř. byla uložena povinnost nahradit žalovanému náklady, které mu v této fázi řízení vznikly ve výši 13 743 Kč, jak je správně vyčíslil soud prvního stupně: „Částka je představována náklady právního zastoupení (odměna advokáta ve výši 7 500 Kč za 5 úkonů právní služby /vyjádření k žalobě ze dne 1. 12. 2017, účast na jednání soudu 22. 3. 2017, 6. 12. 2017, 12. 9. 2018, 31. 10. 2018/ dle § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.; paušální náhrada hotových výdajů advokáta v celkové výši 1 500 Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.; náhrada za promeškaný čas v celkové výši 800 Kč dle § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.; cestovné ve výši 1 558 Kč dle vyhl. 440/2016 Sb. a 463/2017 Sb. /vozidlem Subaru reg. zn. [REDAKCE] s kombinovanou spotřebou motorové nafty 6,1 l/100km za cestu z Prahy do Berouna a zpět á 68 km při ceně nafty 28,60 Kč a sazbě náhrady 3,9 Kč dle vyhl. č. 440/2016 Sb. v roce 2017 a při ceně nafty 29,80 Kč a sazbě náhrady 4,0 Kč dle vyhl. č. 463/2017 Sb. v roce 2018/; a náhrada 21 % DPH ve výši 2 385 Kč dle § 137 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 151 odst. 2 o. s. ř.“.
14. Ze stejných důvodů byla žalovanému přiznána i náhrada nákladů odvolacího řízení – za právní zastoupení, a to odměna za jeden úkon právní služby (vyjádření k odvolání) ve výši 1 500 Kč, paušální náhrada hotových výloh ve výši 300 Kč a 21 % daň z přidané hodnoty v částce 378 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, do dvou měsíců od jeho doručení, a to prostřednictvím Okresního soudu v Berouně.

Praha 28. března 2019

JUDr. Tomáš Kučera, v.r.
předseda senátu

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 15.04.2019 a vykonatelnosti dne 9.04.2019.
Připojení doložky provedla Barbora Čerplová dne 20.09.2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská